

Det kongelige kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO
Norge

Deres ref.
14/595

Deres brev av:

Vår ref.
201300286-180
LRS

Emnekode
ESARK-03

Dato
14. januar 2015

Oversendelse av høringsuttalelse - Forslag om endringer i barnehageloven og tilhørende forskrifter

Det vises til mottatt høring den 18. november 2014 på forslag om endringer i barnehageloven, der departementet ber om innspill på

- 1 innføring av et uavhengig tilsyn med barnehagene
- 2 presisering av barnehagenes arbeid med dokumentasjon og vurdering
- 3 innføring av begrepet barnehagelærer.

Komite for oppvekst behandlet høringsuttalelsen i møtet 5. januar 2015, sak 9-15, og fattet følgende vedtak:

Bergen kommune støtter forslagene fra Kunnskapsdepartementet om endringer i barnehageloven med de merknader som fremkommer i saksutredningen.

Merknader i saksutredningen

1 Forslaget om å gi **Fylkesmannen mulighet til å føre tilsyn med barnehager** er positivt, da forslaget dekker problemstillinger knyttet til inhabilitet og uavhengig tilsyn. Det fremmer legitimiteten og forhindrer problemstillinger som «bukken og havresekken».

Høringsforslaget innebærer at kommunen fortsatt innehar rollen som lokal barnehagemyndighet. Det innebærer ikke noen innskrenking av kommunens rolle som barnehagemyndighet, og tilsynsansvaret ligger fortsatt hos kommunen. Kommunen kjenner de lokale forholdene godt og har gode forutsetninger for å vurdere hva som er best for barnehagene i deres kommune. Tilsynet gir også verdifull kunnskap om sektoren generelt, og er et viktig styringsverktøy for kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er av stor betydning at hovedtyngden av tilsynet med barnehagene ligger på kommunen som barnehagemyndighet. Fylkesmannens tilsynsrolle bør være *sekundær* og begrense seg til *særlige tilfeller*. Rammen skal i følge forslaget være den samme, men fordelingsnøkkelen vil kanskje endres. Imidlertid vil kommunene ikke få reduserte oppgavene og behovet for ressurser til tilsyn vil være tilsvarende som i dag.

Departementet ønsket innspill på hva som kan være *særlige tilfeller*. Byrådet mener dette kan være:

- tilfeller hvor kommunen har kontrollert det aktuelle forholdet gjennom tilsyn, men hvor forholdene likevel ikke er rettet opp.
- tilfelle der kommunen ikke har iverksatt tilsyn med barnehagen og hvor Fylkesmannen mener tilsyn er nødvendig
- tilfeller der kommunens vedtak opprettholder brudd på lovverk
- tilfeller der kommunens vedtak har åpenbare feil/mangler
- tilfeller der man utfra habilitet hensyn vil kunne ønske en uavhengig avklaring
- tilfeller der fylkesmannen ved tilsyn med kommunene avdekker lovbrudd som oppdages i den enkelte barnehage, og som knytter seg til eierpliktene

2 Det er svært positivt at **krav til dokumentasjon og vurdering skal forankres i barnehagelovens § 2**. Imidlertid er det avgjørende at det foreligger en presisering av hva som skal dokumenteres og vurderes. Det er viktig å skille mellom krav til dokumentasjon og vurdering av pedagogisk praksis og krav til dokumentasjon og vurdering knyttet til enkeltbarn.

Kravet til dokumentasjon og vurdering skal bygge på barnehagens verdigrunnlag og bidra til å styrke personalets pedagogiske refleksjon, faglige utvikling og innsikt. Verdien kommer til uttrykk i § 1 i barnehageloven og representerer den særegne nordiske barnehagemodellen som er høyt respektert i resten av verden. Norske barnehager bygger på et helhetlig læringssyn, likeverd, demokrati og anerkjennelse av barndommens egenverdi, og dette må videreføres.

Det er barnehagens pedagogiske virksomhet som skal dokumenteres. Dette innebærer at dokumentasjonen skal synliggjøre hvordan personalet legger til rette for og ivaretar kravene til pedagogisk innhold i barnehagen.

Departementet presiserer at en ikke ønsker en dokumentasjons- og vurderingspraksis som snevert kategoriserer det enkelte barns utvikling eller danner grunnlag for sortering. Variasjoner i barns utviklingsløp er normalt. Dette er en svært viktig presisering som bør være retningsgivende i arbeidet med den nye loven.

Barnehagen må kunne dokumentere hvordan den legger til rette for at hvert enkelt barn får gode betingelser for læring og utvikling basert på sine interesser og forutsetninger. Dette betyr ikke at hvert enkelt barns læring må dokumenteres og vurderes, men at personalet skal dokumentere sine strategier og metoder for å sikre at hvert enkelt barn utvikler seg gjennom å bli sett, hørt og anerkjent og at barnet deltar aktivt i barnehagens aktiviteter. På denne måten kan dokumentasjonen danne grunnlag for innsikt, refleksjon og kontinuerlig utvikling og læring for barnehagens personale i arbeidet med barn.

Barn som trenger særskilt hjelp og støtte må følges opp spesifikt og i samhandling med aktuelle hjelpeinstanser. Nødvendig dokumentasjon og vurdering knyttet til spesifikke problemstillinger må ivaretas i et eget system i tillegg til det generelle som gjøres gjeldene for hele barnehagen for å ivareta personvernet til barn og foreldre. Det er positivt og viktig at det settes søkelys på barnas personvern i arbeidet med ny barnehagelov og at ny lov styrker barns personvern, og kunnskap om dette feltet bør være et krav både for barnehageeiere og den enkelte barnehageansatt. I dette arbeidet bør en være varsom med hva som samles av dokumentasjon og vurdering knyttet til enkeltbarn og samtidig sikre at foreldre har rett til samtykke og innflytelse på hva som skal samles og dokumenteres om deres barn.

I tilknytning til § 7 foreslås det at barnehageeier skal gis rett til å velge hvilke system, verktøy og observasjonsmetoder barnehagen skal benytte for å følge med på barnas trivsel og utvikling i hverdagen, og for å oppdage og følge opp barn med særlige behov for hjelp og støtte. Retten til valg av systemer, verktøy og observasjonsmetoder skal ha en solid faglig forankring og være basert på grundige vurderinger av nytte, relevans og validitet. Valgene må sees i sammenheng med nyere forskning og faglig forståelse, den pedagogiske praksisen og verdigrunnet for virksomheten.

3 Byrådet er enig med **forslaget om at begrepet «barnehagelærer» erstatter begrepet «førskolelærer»** i lovteksten som følge av ny rammeplan for barnehagelærerutdanningen.

Med hilsen

BYRÅDSAVDELING FOR BARNEHAGE OG SKOLE

Laila Revheim Samset - saksbehandler

Merete Bogen - seksjonsleder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.